

INTERYERDA KLASSIK USLUB

Ro'ziboboyev Azizbek Azamat o'g'li

**Termiz davlat muhandislik va
agratexnologiyalar universiteti assistenti**

Email: azizbekroziboboyev@gmail.com, +998991736351

Amonov Sardor Xolmurzayevich
Ziyodullayeva Ruxshona Umidullo qizi

Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti talabalari

Annotatsiya

Maqolada ichki makonda klassika uslubning asosiy vositalari haqida ma'lumotlar keltirilgan. Interyerda klassika uslubining qo'llanilishi va rejalashtirish xususiyatlari, interyer ichki qismidagi rejaviy va dekorativ echimga ega taxlillar berilgan.

Kalit so'zlar

Klassika, neoklassik, modern, tekstura, koloristik.

Classic style in the interior

Ru'ziboboyev Azizbek Azamat oglu

**Assistant Professor, Termez State University of Engineering and Agrarian
Technologies**

Email: azizbekroziboboyev@gmail.com, +998991736351

Amonov Sardor Kholmurzayevich

Ziyodullayeva Rukhshona Umidullo qizi

Students of Termez State University of Engineering and Agrotechnology

Abstract

The article provides information about the main features of the classical style in the interior. The application and planning features of the classical style in the interior, as well as the analysis of the planning and decorative solutions of the interior are given.

Keywords

Classic, neoclassic, modern, texture, coloristic.

Классический стиль в интерьере

Рузибобоев Азизбек Азамат оглы

Доцент, Термезский государственный университет инженерии и аграрных технологий

Электронная почта: azizbekroziboboyev@gmail.com, +998991736351

Амонов Сардор Холмурзаевич

Зиедуллаева Рухшона Умидулло кызы

Студенты Термезского государственного университета инженерии и агротехнологий

Абстрактный

В статье дана информация об основных инструментах классического стиля в интерьере. Представлены особенности применения и планировки классического стиля в интерьере, а также анализ планировочных и декоративных решений в интерьере.

Ключевые слова

Классика, неоклассика, модерн, фактура, колористика.

Kirish. Ichki makon dizayn olamidagi amaliyot jarayonlarning rivojlanishi va dizayn stereotiplarining xilmaxil, tez-tez o'zgarib turishiga qaramasdan, zamonaviy klassika uslubidagi ichki makon-interyerlar o'z ahamiyatini yo'qotmay kelmoqda. Klassika uslubining asl ildizlari Antk, Italiya renisansi va Fransuz klassik uslubi yo'nalishlariga borib taqalsada, uning bugungi kungacha bo'lgan taraqqiyoti jamiyatning turli davrlarlardagi taraqqiyoti, estetik qarashlari bilan turlicha ko'rinishda namoyon bo'lib kelmoqda.

Chunki bu yondashuvga bo'lgan talab uning bitmastuganmas nafosati va funktsionalligi bilan bog'liq. Binolarni loyihalashda har doim turar-joy yoki noturar joy bo'lmasin, qulaylik, qat'iylik va o'ziga xoslik qadrlanib kelgan

Ichki klassik uslubning asosiy xususiyatlari:

- simmetriya
- aniqlik
- nafosat
- nafislik
- qulaylik
- qat'iylik
- mo'tadillik

Klassika makonni shakllantirish uslubi sifatida 18- asrning oxirlarida kirib keldi. O'sha paytlarda Frantsiya, Angliya va Germaniyalik me'morlar shu yo'nalish ustida faoliyat olib borganlar. Ular ushbu yonalishga nihoyatda takomillashgan nafislik kiritdilar.

Ammo shu bilan birga usha davrda neoklassitsizmga qarama-qarshi modernistik tendentsiya yuzaga kelib uning salohiyati ustunlik qilaboshladi. Modern o'zida o'ta "kibrlik" ('ekstrovagantlik) va nafasatparastlik kabi xislatlarni ozida mujassam etadi. Unga haddan tashqari dekorativlik va interyerga joziba qo'shadigan ko'plab ishlaymaydigan, nofunktsional ichki elementlarning mavjudligi bilan xarakterlidir. Klassika aslida bizning hayotimizga yorqinlik, ko'zga tashlanuvchanlik va dekorativ elementlarning xilma-xilligi orqali emas, balki makonni shakllantirishda nafasat va mo'tadillik xususiyatlarini o'ziga singdirgani uchun kirib kelgan edi.

Neoklassik mafkura nafis cheklovga asoslanadi, bu erda asosiy atribut garmoniya bo'lib, xiralashtirilgan, yani jilovlangan tonlardagi ranglarning uyg'unligi, sofliги va tabiiyligiga asoslangan bo'ladi. Biz bu yerda alohida mebel to'plamlariga e'tiborni qaratishimiz mumkin, ammo bu ehtiyotkorlik bilan amalga oshirilishi lozim. Bunday tanlovning asosiy maqsadi ob'ektni umumiy ko'rinishdan chetlatish bo'lmay balki, ranglar aralashmasini uyg'unlashtirishdir.

Uy ichkarisida zamonaviy klassika. Klassik interyer bir nechta xususiyatlar bilan xarakterlanishi mumkin:

-Devor va jihozlarga neytral rangli ottenkalari (ko'lankalari) berish tufayli kenglik va yorug'likka urg'u berish.

- Mebel, devorlarni bezashda, bezaklar va dekorativ atributlardan minimal foydalanish.

-O'tish chiziqlari va siluettlarning tekisligi, silliqsligi(oxistalik) va soddaligi.

-Xonalarni bezashda ham tabiiy, ham sun'iy materiallardan foydalanish.

-Tanlangan elementjarga urg'u berilmaganlidi, ularning ixchamligi va sokin ottenkalari (ko'lankalari) butun atmosfera bilan moslanib ketisi. Ichki makonda zamonaviy klassik uslub: rejalashtirish xususiyatlari.in

Xonalarning ichki dizayni makonni teng qismlarga bo'lishning klassik formatiga asoslanadi. Kattaroq xonadan boshlab zonalar tashkil etiladi. Asos sifatida kengroq yashash xonasini olish odatiy hisoblanadi. Fazoviy zona butun kompozitsiyaning markaziy qismi bo'lib, undan xonalarga ketma-ket o'tish amalga oshiriladi. Eshik prayomlari arka shaklida ajoyib ko'rinadi. Chegaralar vizual nuqtai nazardan shartli shakllanadi.

Ular ustunlar yoki shunga o'xshash bezaklar bilan bezatiladi. Obrazli ko'rinishni yorug'lik chiroqlari yoki shaffof panjara tipidagi pardalar bilan to'ldirilishi mumkin. Interyer ichki qismidagi zamonaviy klassika: rejaviy va dekorativ echimlar. Yaxshi insolyatsiyani yorug tonli ranglardagi baland shiftlar ta'minlaydi va derazalar teshiklari keng bo'lishligi lozim. Mebelni joylashtirishning asosiy printsiplari - simmetriyaga rioya qilish maqsadga muvofiqdir.

Bunga kichik kitob javoni, haykalchalar uchun javonlar, ship va devordagi yorug'lik diodlari, choy aksessuarlari bilan stullar yoki pufik kursichalar kabi juftlashtirilgan tuzilmalarni o'rnatish orqali erishiladi. Pol qoplamasi qimmatbaho yog'ochdan tashkillashtiriladi. Buni amalga oshirish uchun parket taxtachalari yoki badiiy massiv taxtalarni tanlanadi. Shuningdek har qanday dizayn makonining tarkibiga juda mos keladigan marmar plitkalardan foydalanish ham mumkin. Devorlarni bejirim devor oboylari, shkaturka, gips, ipak mato fakturasini beruvchi bo'yoqlar ishlatilishi, mumkin.

Zamonaviy klassik interyer dizaynida mebel. Dizayndagi zamonaviy klassika ma'lum xususiyatlarga ega mebel to'plamidan foydalanishga qaratilgan:

- Aniq va ko'rinadigan chiziqlar egri burum tomoniga oxista vacilliq o'tadi. Ushbu yondashuv fazoviy atmosferani to'ldiradi, lekin diqqatni jalb qilmaydi.
- Barokko uslubidagi bezaklarda bo'lgani kabi, shakllarda hech qanday yorqin naqsh bezaklari va og'ir, ko'zga tashlanadigan elementlar bo'lmaydi.
- Unda diqqatni jalb qiladigan yorqin bezaklar va dekorativ elementlar yo'q.

- Yumshoq kreslolar variantlarini inglizcha “quloqchalik” pufik kursilari bilan moslashtirish va kombinatsiyalar hosil qilish mumkin. Bu esa makonga o'ziga xoslik beradi. Yengil ko'rinishdagi interyerning klassik uslubiga dinamika beruvchi kontrastli mebel ham ifodali ko'rinish beragi. To'q rangli yog'ochdan yasalgan oddiy kofe stoli, yaqin atrofda bir xil format va dizayndagi yotoqxona stoli, konsol kabilar ham interyerga jozibali ko'rinish beradi.

To'qimachilik bezaklari divanga juda mos elegantli tus beradi. To'q tonlaridagi to'yingan kofe rangi, puflar va quyuqroq, ammo ko'zga tashlanmaydigan formatdagi kreslolar bilan jihozlanishi maqsadga muvofiqdir. Lily rangli yostiqlar ular uchun juda mos keladi. Yuzalarni pardoqlash. Interyerda nozik klassika keng tarqalgan. Bu tabiiy va sun'iy materiallarni birlashtirgan zamonaviy dizayn uslubidir. Qoplama sifatida marmar, granit, qimmatbaho yog'och navlari, "daraxt fakturalari"ga moslashtirib tayyorlangan plitka kompozitsiyalari ishlatiladi.

Ularga plastik qo'shimchalardan foydalanilsa yanada jozibali ko'rinadi. Devorlari gips aralashmalari bilan bezatilgan yoki yuviladigan devor qog'ozi (oboylari) bilan yopishtirilishi mumkin. Jiddiyl(strogii)dekorni yaratish uchun stukko qolipidan(lipninanadan) foydalanishni ham tavsiya etish mumkin. Lekin ishlamaydigan dekorativ qismlarning qo'shimchalari bilan dabdabali ko'rinishga erishishga harakat qilishga e'tiborni qaratmaslik kerak.Fazoni bezashning ustuvor yo'nalishida oddiy formatdagi karnizlar yoki moldinglardan foydalanish prioritetli(ustuvor) yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Bunday dizayn makonni vizual ravishda kengaytiradi, interyerning tartibliligi va simmetriyasini beradi. Interyer polini yog'och qo'shimchalar, shuningdek marmar, gilam, keramogranit yoki parket taxtalari bilan ishlov berish odatiy holdir.

Ranglarni sxemasini tanlashda ehtyotkolik bilan, ko'zga yaqqol tashlanmaydigan tonlardan foydalanish ma'qul.. Ochiq rangli parket va kalta patli tekis qoplamasi bir tonli gilam bunga ajoyib misol bo'laoladi. Mamlakatning ichki

qismi zamonaviy klassik shaharcha dizaynida ajoyib ko'rinadi. Bugungi kunda shahar interyerlarida qo'llanayotgan klassika dizayni o'ziga xos joziba kasb etmoqda.

Bu erda klassika yunalishi haqida asosan quyidagi fikrlarni e'trof etish mumkin: -geometrik naqshli neytral rangli oboylar; -o'rta kattalikdagi marmardan ishlov berilgan kamin; -quyuqroq tonlardagi gipsdan yasalgan kamin yaqinidagi maydon; -engil och tusli yog'ochdan yasalgan devorlar; -shipga o'rnatilgan diodli yoritkichlar; -bir xil rangdagi servant va sandiq; minimalistik burchak divani. Zamonaviy klassik interyerdagi ranglar gammasi. Koloristik palitra ko'zga yaqqol tashllanmaydigan, oqilona formatdagi tabiiy ranglarga asoslangan.

Ushbu kombinatsiya xonaning chegaralarini vizual ravishda kengaytirib ko'rsatadi. Cheklangantonlarda bajarilgan bir nechta to'yingan ranglar interyerga murakkab grafiklik sifatini beradi. Obraz bronza, kumush va oltinning elementlari bilan to'ldiriladi, ular "aristokratik" nafosatli ko'rinish bag'ishlaydi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 22- yanvardagi PF-60-sonli "Yangi O'zbekistonning 2022-2026- yillarga mo'ljallangan taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" gi Farmoni.-T., 2022.
2. Жураев, С., & Сатторов, К. (2023). Расчет Тросовых Висячих Покровов В Пк Лира. *Periodica Journal of Modern Philosophy, Social Sciences and Humanities*, 16, 119-123.
3. Жўраев, С. (2023). АЛИШЕР НАВОЙИ ДАВРИ ИМОРАТЛАРИНИНГ АРХИТЕКТУРАСИ. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(16), 142-146.
4. Turayev, S., & Sanjar, J. (2023). ZILZILA VAQTIDA BINO VA ZAMIN GRUNTLARINING O'ZARO TA'SIRI. *Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities*, 11(2), 410-414.

5. Sanjar, J. (2023). DEVELOPMENT OF CULTURE AND ENTERTAINMENT PARKS. *American Journal of Pedagogical and Educational Research*, 9, 49-52.
6. Жураев, С., & Тураев, Ш. (2023). ДВУХПОЯСНЫЕ ПРЕДВАРИТЕЛЬНО НАПРЯЖЕННЫЕ СИСТЕМЫ. *IJODKOR O'QITUVCHI*, 3(29), 77-81.
7. Жураев, С., & Сатторов, К. (2023). ТЕРМИНОЛОГИЯ И КЛАССИФИКАЦИЯ ВИСЯЧИХ И ВАНТОВЫХ МОСТОВ. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(9), 197-206.
8. Хурсандов, Э. Ё. (2024). ЭГИЛУВЧИ ЭЛЕМЕНТЛАРИНИ ҲИСОБЛАШ ВА УЛАРИНИНГ АФЗАЛЛИКАРИ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 47(5), 73-76.
9. THE CITY OF TERMEZ DURING THE REIGN OF AMIR TEMUR AND THE TIMURIDS (First name of Termez) Ro'ziboboyev.A.A shovqindan himoya qilishning chora-tadbirlari arxitekturaviy tarxiy uslublar
10. OLD TERMEZ IN HISTORICAL SOURCES (XIXEARLY XX CENTURIES) Ro'ziboboyev.A.A Akilova K. "O'zbekistonda dizaynning rivojlanish istiqbollari" Toshkent. 2006 y. (Respublika ilmiy-nazariy anjumani tezislar to'plami).
11. UMUM TA'LIM MAKTABLARNING INOVATSION TA'LIM TIZIMI ASOSIDA TASHKILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TAMOYILLARI (O'zbekiston miqyosida arxitekturaviy loyihalash asosida) Ro'ziboboyev.A.A
12. Ruziboboyev, A. (2023). REQUIREMENTS AND THEIR SOLUTIONS FOR THE DESIGN OF UNIVERSITY SCHOOLS. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 463-466.
13. Bozorqulov, S., Ro'ziboboyev, A., & Nazarov, B. (2024). SHAHARSOZLIKDA SHOVQINDAN HIMOYA QILISHNING CHORA-TADBIRLARI ARXITEKTURAVIY TARXIY USLUBLAR. Talqin va tadqiqotlar.

14. Yusufovich, J. N. (2025). XIX ASR OXIRI XX ASR BOSHLARIDA O'ZBEKISTON ARXITEKTURASI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 64(5), 235-243.
15. Nurullo o'g'li, A. S. (2025). SHAHARSOZLIKDA "SMART CITY" KONSEPSIYASI ELEMENTLARINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 64(5), 244-254.
16. Xolmurzayevich, A. S. (2025). O'SIMLIKLAR BILAN QO'LLANILADIGAN MO'JAZ ARXITEKTURA FORMALARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 64(5), 230-234.